

Parlamentul
Republicii Moldova

RM nr. | 01-199 |

| 21. 04. 2020 |

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia economie, buget și finanțe

AMENDAMENT

la proiectul de Lege nr. 155 din 17.04.2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996, în rezultatul examinării proiectului de lege nr.155 din 17.04.2020, înaintez prezentul amendament, privind completarea proiectului de lege cu un nou articol, cu următorul cuprins:

1. „Art. XXI. – (1) În perioada stării de urgență instituite prin Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, pentru perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă, ca urmare a efectelor produse de pandemiei COVID-19, salariații beneficiază de compensație în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, dar nu mai mult de 75% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2020, care va fi achitată din fondul de șomaj, prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.

(2) De compensația indicată beneficiază salariații angajatorilor care îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

Digitally signed by Marian Radu
Date: 2020.04.22 14:14:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

a) și-au sistat total sau parțial activitatea în baza Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și/sau a Comisiilor pentru situații excepționale locale;

b) și-au redus activitatea ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19 și nu au capacitate financiară de a achita plata tuturor salariilor angajaților săi.

(3) Angajatorii pot beneficia de plată compensației pentru cel mult 75% dintre angajații care nu au fost disponibilizați la data intrării în vigoare a prezentei legi. Plata compensației pentru angajatori se va efectua în baza declarației pe propria răspundere a angajatorului. Declarațiile respective vor fi verificate de către autoritățile abilitate, după expirarea perioadei moratoriului stabilită conform Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Execuționale a Republicii Moldova.

(4) Procedura de acordare a compensațiilor prevăzute la alin.(1) și (3) se aprobă de Guvern.”

2. Art. XXI al proiectului de lege va deveni astfel Art. XXII.

Radu Marian

Deputat

Notă de argumentare

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea amendamentului

Prezentul amendament este elaborat de deputatul Radu Marian. Acest amendament vine să modifice prevederile proiectului de lege 155 din 17 aprilie 2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative.

Condițiile ce au impus elaborarea amendamentului, finalitățile urmărite

Amendamentul vine ca reacție la dificultățile majore cu care se confruntă întreprinderile mici și mijlocii afectate de criza COVID-19 în ceea ce privește remunerarea personalului. Conform unui studiu AmCham¹ la care au participat 315 companii (dintre care 290 fiind întreprinderi mici și mijlocii), 88% dintre respondenți au declarat că fost afectați total sau semnificativ de măsurile de restricție, sau de diminuarea cereri la produse și servicii, iar 74% din aceștia s-au confruntat cu restricții legale cu privire la desfășurarea activității. În același timp, 70% dintre acestea preconizează să reducă costurile aferente personalului, iar aproape 50% din companii vor recurge la concedierea pe cont propriu al angajaților.

Aceste provocări riscă să provoace falimentări în lanț ale întreprinderilor mici și mijlocii și disponibilizări în masă ale angajaților, ceea ce ar cauza nu doar o recesiune economică adâncă, ci și instabilitate socială și creșterea criminalității în țară.

Măsurile economice anunțate de Guvern și incluse în rectificarea bugetului, și, în special, rambursarea contribuțiilor la buget către agenții economici care au plătit salariile, subvenționarea ratei dobânzii la creditele luate pentru plata

¹ http://www.amcham.md/st_files/2020/04/16/6AmCham%20COVID%20Business%20Impact.pdf

salariilor, sau creșterea indemnizației minime de șomaj până la 2 775 lei denotă o lipsă de înțelegere a problemelor cu care se confruntă micul business afectat de criză. Întreprinderile mici și mijlocii nu vor putea beneficia de aceste măsuri pentru că nu au activitate economică și deci nu pot plăti salariile. În schimb, aceste măsuri vor încuraja falimentele și disponibilizările în masă ale angajaților.

În acest condiții, măsura de subvenționare a salariilor este una firească și urmează exemplele majorității statelor din lume care au întreprins aceeași măsuri. Un studiu OECD care a analizat măsurile economice luate de 70 de țări, a constatat că aproape 80% din aceste au implementat subvenționarea parțială sau totală salariilor, inclusiv țările din regiunea ca România, Ucraina și Georgia.²

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Amendamentul propune subvenționarea șomajului tehnic în proporție de 75% din salariul de bază pe o perioadă de 3 luni (dar nu mai mult de 75% din salariul mediu brut pe economie), pentru angajații companiilor care îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- și-au sistat total sau parțial activitatea în baza Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și/sau a Comisiilor pentru situații excepționale locale;
- și-au redus activitatea ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19 și nu au capacitate financiară de a achita plata tuturor salariilor angajaților săi.

Angajatorii pot beneficia de plată compensației pentru cel mult 75% dintre angajații care nu au fost disponibilizați la data intrării în vigoare a prezentei legi. Plata compensației pentru angajatori se va efectua în baza declarației pe propria răspundere a angajatorului. Declarațiile respective vor fi verificate de către autoritățile abilitate, după expirarea perioadei moratoriului stabilită conform Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Execuționale a Republicii Moldova.

Fundamentarea economico-financiară

² [https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119680-di6h3qgi4x&title=Covid-19 SME Policy Responses](https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=119_119680-di6h3qgi4x&title=Covid-19_SME_Policy_Responses)

Aceasta măsură va asigura păstrarea locurilor de muncă pentru cetățenii afectați și va preveni falimentarea agenților economici pe perioada crizei active. Conform estimărilor, circa 150.000 de angajați, sau 20% din angajații în sectorul privat, ar putea fi afectați de șomaj tehnic. Subvenționarea șomajului tehnic pe o perioadă de 3 luni din partea statului ar costa aproximativ 2,7 miliarde de lei.

De menționat că Guvernul Republicii Moldova alocă prea puține resurse pentru păstrarea locurilor de muncă și susținerea agenților economici. Programul de măsuri economice anunțate până acum de autorități are un cost de doar 2.1 miliarde lei, sau 1% din PIB. În comparație, în Georgia programul de măsuri economice valorează 4% din PIB, iar în Letonia – 6% din PIB.

Sursa de finanțare a acestui program pot include 3 surse: (1) reducerea cheltuielilor neesențiale ale instituțiilor publice, din care se pot economisi 3-5 miliarde de lei; (2) susținerea necondiționată acordată de partenerii externi (FMI, UE, Banca Mondială și alții); (3) asistența macrofinanciară a UE în valoare de 70 milioane de euro care se pot obține cu condiția îndeplinirii reformelor.

Modul de încorporare a amendamentului

Prezentul amendament este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative, cu excepția actelor normative subordonate celor, ce au suferit careva modificări (hotărâri de Guvern, ordine ale autorităților administrației publice centrale etc).

Deputat

Radu Marian